

VOCEA AUTORITĂȚILOR LOCALE

EDIȚIE
SPECIALĂ

BULETINUL INFORMATIV AL CONGRESULUI AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA nr. 1 (4), 2013

1 februarie ZIUA AUTONOMIEI LOCALE ȘI A LUCRĂTORULUI DIN APL!

INIMĂ DE PRIMAR: OARE CÂT MAI POȚI REZISTA?

Inima - organ intern muscular central al aparatului circulator, situat în partea stângă a toracelui, care are rolul de a asigura, prin contracțiile sale ritmice, circulația sângelui în organism. Aceasta este definiția cuvântului „inimă”, conform dicționarului explicativ al limbii române.

La prima vedere, pare a fi o descriere succintă, dar totodată amplă a acestui cuvint. Dar dacă e să trecem peste limitele universului științific, anatomic și material și să ne punem întrebarea „Dar ce de fapt este inima?” Atunci, ne dăm bine seama, că cuvântul „inimă” intruchipează în sine descrieri mult mai ample și diverse. Nu în zadar, deseori, acest cuvint, îl utilizăm când avem în vedere: suflet, caracter, temperament, atitudine, curaj, dârzenie, ambiție, centru, miez, esență, motor, adânc, comoară... - am putea continua acest șir de cuvinte la infinit. Nu în zadar, când vorbim la modul figurat despre inimă, spunem că aceasta este: Un focar de sentimente și emoții, Un depozit al iubirii infinite, Centrul spiritual al persoanei, O comoară ascunsă a omului, iar Inima inimii este nu altceva decât sufletul.

Renumitul scriitor francez Onore de Balzac scria: „Inima noastră e un depozit - goliți-l deodată și veți fi lipit pământului”. Și atunci, dacă inima noastră este o comoară, concludem că ea trebuie protejată în modul cel mai serios, de fapt, ca orice comoară la care ținem foarte mult și intenționăm să o păstrăm pe parcursul întregii vieți.

Inimile noastre, ca și comoarele, sunt mult diferite unele de altele. Și atunci, când vorbim despre inimă în acest context, avem în vedere: inimă de mamă, inimă de femeie, inimă de copil, inimă de bărbat, inimă de bătrîn etc. Dar ne-am gândit vreodată că cuvintul inimă îl putem recorda și la sintagma „inimă de primar”? Pe lângă faptul că este un organ muscular care pompează sângele, pe lângă faptul că aceștia i se pot atribui toate caracteristicile metaforice și artistice dintre cele menționate anterior, inima de primar este de fapt un cuib, în care sunt adunate toate grijile și nevoile unui număr impunător de cetățeni, necazurile și bucuriile sătenilor, problemele personale și mai puțin personale ale oamenilor care i-au încredințat votul. Și atunci, unde să mai încapă în acest cuib și problemele personale ale primarului?

Pe măsura scurgerii timpului, încetul cu încetul, acele mul-

tiple probleme se rezolvă și acestea părăsesc cuibul... Dar ce se întâmplă? Cuibul nu se golește, ci dimpotrivă, se umple cu alte probleme, noi, la fel de o importanță majoră, dar diferite de cele anterioare: probleme legate de reparația drumurilor din sat (sătenii vor să meargă pe drumuri bune și trotuare amenajate), amenajarea zonelor de agrement în localitate (copiii din sat vor să se joace în spații verzi și bine amenajate), construcția apeductului și sistemului de canalizare (gospodinele satului au nevoie de condiții bune, moderne), ajutor material și social păturilor vulnerabile (bătrînii din localitate au nevoie de lemne, produse alimentare, haine, consilieri), încălzirea și întreținerea școlii, grădiniței, bibliotecii, casei de cultură (elevii au dreptul la educație de calitate și dezvoltare). Acum să încercăm să observăm unde anume în această listă de dorințe și necesități se regăsește primarul? Sătenii, gospodinele, bătrînii, elevii sus menționați, se întreabă cumva ce vrea și de ce are nevoie el, primarul? Astfel, se întâmplă ceea ce se întâmplă - problemele personale ale primarului se deplasează pe un ultim plan, ori chiar dispar cu desăvârșire din lista priorităților și primarul devine un „ostatic” al problemelor comunitare.

Să vedem care e răsplata pentru efortul depus de acesta pentru a-i face pe sătenii săi fericiți și îndestulați? Salariul de cca 3000 lei, din care deseori primarul achită cheltuielile de telefon, transport, alte cheltuieli, atât mai mici cât și mai mari ce țin de activitatea de zi cu zi a acestuia, activitate îndreptată strict spre soluționarea problemelor comunitare; ziua de lucru ce depășește cu mult norma de 8 ore; serile petrecute în incinta primăriei în fața calculatorului, scriind proiecte pentru localitate și rapoarte pentru a fi prezentate la timp finanțatorilor; zilele de sâmbătă și duminică petrecute în incinta primăriei; membrii familiei lipsiți de atenție din motivul lipsei de timp; neînțelegeri în familie, care apar inevitabil în cazul când primarul se dedică total misiunii sale, dar asta se întâmplă în marea majoritate a cazurilor; suspiciunile și reproșurile parvenite din partea locuitorilor; învinuiri neîntemeiate și probleme legate de neînțelegerea de către autoritățile centrale și nu în ultimul rând, și cred că e cel mai dureros fapt, că primarii devin posesori ai unor probleme de sănătate - probleme cărora aceștia nu le dau importanța convenită. Ca rezultat se întâmplă ce se întâmplă...

O inimă de primar, acel cuib în care se adună multiplele probleme ale localității, acel organ muscular al aparatului circulator, acea parte indispensabilă a „primarului-om” care este receptivă la bătăile oricărei alte inimi din preajma sa, acel motor care are menirea să-i întrețină viața... cât poate rezista? V-ați gândit vreodată? Oare chiar pînă la infinit?...

În memoria mult regretatului Ion Neagu, Vicepreședintele CALM, primar al comunei Manta, raionul Cahul; Nicolai Nigai, primar al comunei Chetrosu, raionul Anenii Noi; Ion Veveriță, președintele raionului Cimișlia, Vasile Balan, Președintele Ligii Naționale a Asociațiilor de Primari și altor colegi buni care și-au dedicat întreaga lor viață administrației publice locale și intereselor comunităților sale locale pe care le-au condus cu mult drag și determinare. Ei vor rămâne pentru totdeauna în memoria noastră și ai tuturor celor care cunosc ce înseamnă munca de primar sau președinte de raion. Dumnezeu să-i odihnească în pace!

Victoria MATVEEV,
președinta Asociației Obștești INTECO

PRIMA ANIVERSARE A ZILEI AUTONOMIEI LOCALE ȘI A LUCRĂTORULUI DIN APL - O SĂRBĂTOARE CU GUST AMAR!

La 8 februarie 2012, Guvernul Republicii Moldova a aprobat demersul Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM) de a institui la data de 1 februarie Ziua Autonomiei Locale și a Lucrătorului din Administrația Locală. Această dată nu a fost aleasă întâmplător - anume la 1 februarie 1998 a intrat în vigoare Carta Europeană a Autonomiei Locale, semnată și ratificată de țara noastră cu un an mai devreme. Evenimentul dat ar trebui să fie un prilej de bucurie, dar până când are și un gust amar pentru cei, care sunt vizați în mod direct - lucrătorii din Administrația Publică Locală, în calitate de primari, președinți de raioane, aleși locali, funcționari publici etc. Și nu e de mirare, pentru că după atâta timp de la intrarea în vigoare a Cartei, după atâtea declarații solemne, angajamente și politici de descentralizare, gândite de experții în materie ai administrației centrale, parca ar fi trebuit ca tot ceea ce ține de autonomia locală să fie realitate, cotidian, banal chiar. Însă... Ca la noi la nimeni. Una se zice de la tribună, alta apare în lege și alta se realizează în practică. Paradoxal, nu? Cadrul legal care de ani nu se ajustează, reforme importante care se târăgănează, achiziții publice deochiate, presiuni, dosare și controale interminabile și la comandă, funcționari de la centru care habar nu au de ceea ce se întâmplă în teritoriu, atitudine disprețuitoare și defăimătoare față de PRIMARI și alți aleși locali, în sfârșit dar nu în ultimul rând - situația actuală stupidă cu salariile primarilor care au rămas să fie tratați practic ca cea mai inferoară categorie din societate. Acestea și multe altele, care te fac să te crucești și să te întreb, cum poți activa normal în așa condiții și dacă e așa de mare diferența dintre cei, care lucrează la centru și cei din teritoriu, dacă ALEȘII LOCALI, cărora populația le-a acordat votul de încredere și în care au cea mai mare încredere după biserică în această țară, sunt atât de nesemnificativi, atunci de ce mai este nevoie de Administrația Publică Locală? De ce se mai face atâta vorbărie?

Totuși credem că Ziua Autonomiei Locale și a Lucrătorului din Administrația locală este și va fi un bun prilej pentru a cere puterii centrale un raport cu privire la realizarea celor promise în materie de descentralizare și autonomie locală.

Dacă cu adevărat dorim să ne îndreptăm spre calea europeană, spre acele seturi de valori, care constituie chintesența democrației și dezvoltării, de fapt, și pe care ni le dorim cu toții înscăunate și la noi acasă. Iar pe această cale, deloc ușoară, a democratizării și reformei, ar trebui să fie clar pentru toată lumea, dar mai ales, pentru clasa politică și puterea centrală, că dacă nu va exista respect reciproc, susținere și corectitudine, dacă nu va exista o PUTERE LOCALĂ ADEVĂRATĂ, nu avem șanse să avansăm. Autoritățile Publice Locale nu sunt de partea opusă a baricadei, nu sunt adversari, ci parteneri, cei care se confruntă direct și nemijlocit cu diverse probleme ale cetățenilor și care văd și cunosc modalitățile optime de soluționare a lor. Această comoară și experiență de neprețuit trebuie utilizate la maximum, mai ales atunci când se elaborează politici, strategii, proiecte de lege sau modificări la proiectele de lege, tocmai pentru ca acestea să fie bine gândite și funcționale, iar respectarea legislației să nu ducă la blocarea întregului sistem.

Congresul Autorităților Locale din Moldova aduce tuturor primarilor cele mai sincere felicitări cu ocazia primei aniversări a Zilei Autonomiei Locale și a Lucrătorului din Administrația Publică Locală, chiar dacă nu prea avem la moment multe motive pentru bucurii. Totuși, nu trebuie să ne pierdem speranța. Iar acest eveniment trebuie tratat ca o recunoaștere a eforturilor enorme, pe care reprezentanții APL le întreprind zilnic și totodată o mică dar importantă victorie a noastră, comună, în bătălia de durată pe calea dobândirii unei descentralizări și autonomii reale a Administrației Publice Locale, pe calea dobândirii DEMINIMĂȚII ȘI ONOAREI DE ALES LOCAL.

PS. În prezenta ediție specială a ziarului dedicat cu prilejul zilei Autonomiei Locale și a Lucrătorului din APL, Vă propunem interviuri cu reprezentanții APL și o culegere de materiale publicate anterior dar care în continuare sunt relevante, reflectând situația actuală din APL și activitate CALM pe parcursul ultimei perioade de timp.

CALM